

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE

MUZEUL BUCOVINEI

ARHEOLOGIA MOLDOVEI

XXXVIII

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

EDITURA „KARL A. ROMSTORFER”

ACADEMIA ROMÂNĂ – FILIALA IAȘI
INSTITUTUL DE ARHEOLOGIE

MUZEUL BUCOVINEI

ARHEOLOGIA MOLDOVEI

XXXVIII

2015

Volum dedicat Acad. Mircea Petrescu-Dîmbovița, fondatorul revistei,
la împlinirea a 100 de ani de la naștere

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

EDITURA „KARL A. ROMSTORFER”

București/Suceava, 2015

ACADEMIA ROMÂNĂ
ARHEOLOGIA MOLDOVEI

Fondator
Acad. MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA

COLEGIUL DE REDACȚIE:

JOHN CHAPMAN (Durham); FALKO DAIM (Mainz); FRIEDRICH LÜTH (Frankfurt am Main); GHEORGHE POSTICĂ (Chișinău); WOLFRAM SCHIER (Berlin); GERHARD TRNKA (Viena); ALEXANDRU VULPE (București),
VASILE CHIRICA, CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA, VICTOR SPINEL, DAN GH. TEODOR (Iași)

COMITETUL DE REDACȚIE:

ALEXANDER RUBEL, redactor responsabil; GEORGE BILAVSCHI, secretar de redacție; DAN APARASCHIVEI, GEORGE BODI, COSTEL CHIRIAC, CĂTĂLIN HRIBAN, LUCIAN MUNTEANU, ADRIAN PORUCIUC, CONSTANTIN-EMIL URSU, OLIVIER WELLER, membri.

Redactor (Editura Academiei Române): ADRIAN MIRCEA DOBRE
Tehnoredactare computerizată: ANCA MUNTEANU
Desenele care ilustrează volumul au fost executate în cea mai mare parte de către ROMEO IONESCU

**Lucrare apărută cu sprijinul financiar al
Consiliului Județean Suceava prin Muzeul Bucovinei**

Revista „Arheologia Moldovei” apare o dată pe an.

La revue „Arheologia Moldovei” paraît une fois par an.

În țară revista se poate procura prin poștă pe bază de abonamente la:

Les lecteurs de l'étranger peuvent s'abonner par:

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, P.O. Box 5-42, RO/76117, București, România, Tel. 4021-3188146, 4021-3188106; Fax: 4021-3182444;

SC MANPRES DISTRIBUTION S.A., Piața Presei Libere, nr. 1, corp B, Et. 3, cam. 301-302, Sector 1, București, Tel. 4021-3146339, Fax: 4021-3146339,

e-mail: abonamente@manpres.ro, office@nanpres.ro, www.manpress.ro

DEREK COM S.R.L., e-mail: derek_com@yahoo.com

ORION PRESS IMPEX 2000 S.R.L., P.O. Box 77-19, București, sector 3, tel. 4021-6106775, 4021-2106787, Fax: 4021-3350296, România, e-mail: office@orionpress.ro

Manuscrisele, publicațiile pentru schimb, precum și orice corespondență se vor trimite pe adresa Comitetului de redacție al revistei:

Manuscrits, publications pour échange et toute correspondance seront envoyés à l'adresse du Comité de rédaction de la revue:

Institutul de Arheologie, str. Codrescu (Pavilion H), nr. 6, 700479, Iași, România,
tél./fax 004 - 0332-106173; e-mail: arh mold@arheo.ro

SUMAR SOMMAIRE CONTENTS INHALT

STUDII - ÉTUDES

- VICTOR COJOCARU, *Instituția proxeniei în spațiul pontic. Istorical cercetării* [The “Proxenia” in the Black Sea Area. A Survey on the History of Its Research] 7
- FLORIN CURTA, *Imaginea vlahilor la cronicarii Cruciadei a IV-a. Până unde răzbate ecoul discuțiilor intelectuale de la Constantinopol?* [The Image of the Vlachs from the Chroniclers of the Fourth Crusade. How Far Does the Echo of Constantinopolitan Intellectual Debates Reach?].....25
- GEORGE BILAVSCHI, *O analiză a vieții agricole în spațiul est-carpatic în timpul migrațiilor târzii (secolele XI-XIII): Continuitate ori discontinuitate* [A Survey of Agricultural Life in the Eastern Carpathian Area During the Late Migrations (11th – 13th Centuries): Continuity or Discontinuity] 69
- CĂTĂLIN IULIAN HRIBAN, *Câteva considerații asupra arheologiei străzii în spațiul urban medieval și premodern al Europei Centrale și de Est* [Some Remarks Regarding the Archaeology of Street in the Medieval and Early Modern Urban Environment of Central and Eastern Europe].....95

NUMISMATICĂ – NUMISMATIQUE / SFRAGISTICĂ – SPHRAGISTIQUE / FALERISTICĂ – PHALÉRISTIQUE

- COSTEL CHIRIAC, LUCIAN MUNTEANU, *Sigilii dobrogene inedite. III* [Inedited Dobruja Seals. III]..... 147
- GEORGE DAN HÂNCEANU, LUCIAN MUNTEANU, *Descoperiri monetare din Târgul Romanului (punctul „La Bibliotecă”)* [Monetary Finds from the Medieval Town of Roman – „La Bibliotecă”]..... 157
- LUCIAN MUNTEANU, SEVER-PETRU BOȚAN, AURORA-EMILIA APOSTU, *Descoperiri monetare din Moldova. VII* [Monetary Finds from Moldavia. VII] 175
- SEVER-PETRU BOȚAN, LUCIAN MUNTEANU, *Medalii și decorații din colecția Institutului de Arheologie din Iași (I)* [Medals and Decorations in the Collection of Institute of Archaeology in Iași (I)] 191

MATERIALE – MATÉRIAUX

- VASILE CHIRICA, DIANA-MĂRIUCA VORNICU, *The Palaeolithic Discoveries from Mitoc - Malu Galben (Romania). The Aurignacian I and I Inferior Layers* 201
- CORNELIA-MAGDA LAZAROVICI, *Așezarea cucuteniană de la Cucuteni – Dealul Mănăstirii / La Dobrin* [The Cucutenian Settlement of Cucuteni – Dealul Mănăstirii / La Dobrin]..... 225
- ȘTEFAN HONCU, COSTEL CHIRIAC, *Ceramică terra sigillata descoperită la Carsium (Hârșova, jud. Constanța)* [Terra Sigillata Pottery Uncovered at Carsium (Hârșova, Constanța County)] 255
- ANITA RAPAN PAPEȘA, *A “Limoges” Mount in Eastern Croatia?* 261

STUDII INTERDISCIPLINARE – ÉTUDES INTERDISCIPLINAIRES

- CARSTEN MISCHKA, ALEXANDER RUBEL, MIHAELA IACOB, *Geomagnetische Prospektion in (L)Ibida (Slava Rusă, Kreis Tulcea). Vorläufige Ergebnisse der ersten Etappe eines gemeinschaftlichen forschungsprojekts des Archäologischen Instituts Iași und der Friedrich-Alexander-Universität Erlangen* [Geomagnetical Prospection in (L)Ibida (Slava Rusă Tulcea County). Preliminary Results of the First Stage of a Joint Research Project by the Archaeological Institute Iași and the Friedrich-Alexander University Erlangen]..... 267
- MARIANA PROCIUC, VICU MERLAN, *Studiu arheozoologic al materialului faunistic din două situri cucuteniene: Crețești - La Intersecție și Lohan - Camping (jud. Vaslui)* [Archaeozoological Study of Faunal Remains from two Cucutenian Sites: Crețești-La Intersecție and Lohan-Camping (Vaslui County)]..... 283

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – COMPTES-RENDUS ET NOTES BIBLIOGRAPHIQUES

MICHAEL BRIAN SCHIFFER, <i>Behavioral Archaeology. Principles and Practice</i> , Oakville, 2010 (Diana-Măriuca Vornicu)	295
ADRIAN PORUCIUC, <i>Sub semnul Pământului Mamă: rădăcini preistorice ale unor tradiții românești și sud-est europene</i> , Iași, 2013 (Constantin-Emil Ursu)	297
SORIN-CRISTIAN AILINCĂI, <i>Începuturile epocii fierului în Dobrogea. Cercetările arheologice de la Revărsarea, Isaccea, județul Tulcea, Brăila</i> , 2013, (Bogdan Petru Niculică)	302
VASILE DIACONU, <i>Depresiunea Neamț. Contribuții Arheologice</i> , Piatra Neamț, 2012 (Părpăuță D. Tiberius)	306
<i>Contacto de poblaciones y extranjería en el mundo griego antiguo. Estudio de fuentes</i> , Rosa-Araceli Santiago Álvarez (coord.), Marta Oller Guzmán (ed.), Barcelona, 2013 (Victor Cojocaru).....	308
<i>Interconnectivity in the Mediterranean and Pontic World during the Hellenistic and Roman Periods</i> , în colecția <i>Pontica et Mediterranea</i> , vol. III, eds. Victor Cojocaru, Altay Coşkun, Mădălina Dana, Cluj-Napoca, 2014 (Ștefan Honcu)	313
<i>Numismatic History and Economy in Epirus During Antiquity, Proceedings of the 1st International Conference Numismatic History and Economy in Epirus During Antiquity (Univeristy Of Ioannina, October 3rd – 7th 2007)</i> , Katerini Liampi, Cleopatra Papaevangelou-Genakos, Konstantinos Zachos, Angelika Dousougli, Athena Iakovidou (eds.), AΘHNA, 2013 (Părpăuță D. Tiberius)	316
IOAN MITREA, <i>În descendența lui Pârvan</i> , Bacău, 2012 (Florin-Viorel Vasilică)	317
RADA VARGA, <i>The Peregrini of Roman Dacia</i> , Cluj-Napoca, 2014 (Dan Aparaschivei).....	318
<i>Gotland's Picture Stones. Bearers of an Enigmatic Legacy</i> , Visby, 2012 (Dan Aparaschivei)	321
MUGUR ANDRONIC, <i>Istoria Bucovinei, II, În epoca marilor migrații și până la încheierea formării Moldovei medievale</i> , Suceava, 2014 (Octavian Liviu Șovan)	323
LĂCRĂMIOARA STRATULAT, <i>Muzeologie contemporană</i> , Iași, 2014 (Gheorghe Iuțiș).....	326

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ – LA VIE SCIENTIFIQUE

DAN APARASCHIVEI, <i>Activitatea științifică a Institutului de Arheologie din Iași în anul 2014</i>	327
---	-----

ANIVERSARIA

SEVER-PETRU BOȚAN, <i>Dr. Costel Chiriac la a 60-a aniversare</i>	341
---	-----

OBITUARIA

<i>Academicianul Mircea Petrescu-Dîmbovița - Un secol de la naștere</i> (Dan Gh. Teodor).....	347
---	-----

LISTA ABRÉVIERILOR – LISTE DES ABRÉVIATIONS	351
---	-----